

Plean Gaeilge an ITT

Ar an 25 Meán Fómhair, d'oscail an Taoiseach an tIonad Tacaíochta Teaghlaigh ar an gCnoc in Indreabhán, áis nua a chuideoidh le treisiú na Gaeilge i gConamara. Labhair *Biseach* le Caitlín Nic an Ultaigh, Cathaoirleach Choiste Stiúrtha an Ionaigh, le fáil amach céard go díreach a bheidh ar siúl ann.

Tá éacht déanta agus Ionad Tacaíochta Teaghlaigh (ITT) Chois Fharraige oscailte is go hoifigiúil anois. Tá moladh go leor tuillte ag an dream a bhrúigh an tionscnamh seo ar aghaidh ón gcéad lá riamh agus a chinntigh go rachadh gach a raibh beartaithe don Ionad ar aghaidh ainneoin na géarchéime reatha eacnamaíochta. Mhol an Taoiseach féin a ndúthracht agus dúirt sé go dtugann sé misneach dó go bhfuil pobal anseo sa Ghaeltacht atá chomh gníomhach is atá siad ar mhaithe leis an nGaeilge.

Tá sé mar aidhm ag an ITT an Ghaeilge a shealbhú agus a threisiú i nGaeltacht Chonamara trí thacaíocht agus chúnamh a thabhairt do thuismitheoirí atá ag tógáil a gclann le Gaeilge sa cheantar. Dar le Caitlín Nic an Ultaigh, is cuid de phróiseas pleanála teanga fadtéarma an tIonad Tacaíochta Teaghlaigh.

"Is í an mhóraidhm atá ag an Ionad i ndáiríre ná líon na dteaghlach atá ag tógáil a gclann le Gaeilge sa cheantar a mhéadú le súil agus an Ghaeilge a bhuanú le go dtiocfaidh sí ar aghaidh chuig an gcéad ghlúin eile agus chuig na glúine eile ina dhiaidh sin arís."

Beidh seirbhísí go leor ar fáil san ITT agus beidh sé mar aidhm an Ghaeilge a chur trasna mar theanga an teaghlaigh tríd na seirbhísí sin. Is é Aonad na Pleanála Teanga in Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge a chuirfidh an tseirbhís chomhairleoireachta teanga ar fáil d'úsáideoirí an Ionaigh agus beidh siad ar fáil freisin chun seirbhís faoi rún a chur ar fáil do theaghlaigh ar mian leo teanga an teaghlaigh a athrú go Gaeilge.

"Beidh gach tacaíocht le fáil ag teaghlaigh ar mian leo Gaeilge a labhairt sa mbaile, is cuma céard iad na deacrachtaí atá acu," dar le Nic an Ultaigh. "Beidh seirbhís teiripe cainte ar fáil trí Ghaeilge do pháistí, mar shampla, chomh maith le cúrsaí do thuismitheoirí ar cén chaoi le déileáil le fadhbanna le déagóirí agus go leor seirbhísí eile a dhéanfaidh iarracht na deacrachtaí a bhíonn ag teaghlaigh an Ghaeilge a labhairt sa mbaile a sháru."

Ar na seirbhísí a bheidh ar fáil do thuismitheoirí beidh cúrsaí réamhphósta agus réamhbhreithe.

"Tá muid ag iarraidh go dtosódh daoine ag smaoineamh ar theanga an teaghlaigh sula mbíonn páistí acu nó sula bpósann siad fiú," a dúirt Nic an Ultaigh. "Ní amháin nach mbeidh ar dhaoine taisteal chomh fada le Gaillimh le cúrsaí dá leithéide seo a dhéanamh, ach beidh comhairleoireacht bhreise ar fáil ann freisin ó thaobh rogha a dhéanamh maidir le teanga an teaghlaigh. Míneofar dóibh cén chaoi a gcinnteoidh siad go mbeidh an Ghaeilge á labhairt ag a gclann sa mbaile."

Tá seomra speisialta san ITT do dhéagóirí ina bhféadfaidh siad teacht le chéile sa tráthnóna nó ar an deireadh seachtaine i gcomhair imeachtaí nó díreach le bheith ag caint is ag comhrá lena chéile. Ní bheidh aon ríomhairí ná teilifís sa seomra seo a d'fhéadfadh an comhrá a iompú ar an mBéarla, ach beidh neart cluichí boird agus uirlisí ceoil ann chun na daoine óga a spreagadh le píosa spraoi a bheith acu trí Ghaeilge.

Bíonn 32 pháistí ag freastal ar Naíonra an ITT faoi láthair agus beidh naíolann á oscailt san Ionad

ag tús na bliana seo chugainn. Déanfaidh an naíolann freastal ar thrí aoisghrúpa (6 mhí go bliain; bliain go dhá bhliain; os cionn dhá bhliain) agus beidh seomra ar leith ag chaon cheann de na haoisghrúpaí sin a bheidh faoi stiúir seisear fostaithe. Beidh club obair bhaile san Ionad freisin do dhaltaí bunscoile agus meánscoile agus cuirfear béile te ar fáil dóibh sa tráthnóna más mian leo sin. Chomh maith leis sin, cuirfear ranganna tar éis scoile ar fáil do dhaltaí (ceol, ealaín, ceardaíocht agus rl.) agus ranganna do thuismitheoirí freisin má theastaíonn sin uathu.

"Ag deireadh an lae, is leis an bpobal an tIonad seo agus beidh sé suas acusan a rá linne céard atá uathu," a dúirt Nic an Ultaigh. "Tá cistin bhreá atá ar chaighdeán óstáin againn agus tugann sé seo deis do na thuismitheoirí neart imeachtaí agus ócáidí a eagrú san áit. Bheadh muid breá oscailte d'aon mholtaí a bheadh acu."

Cé gur i gcroílár Chois Fharraige atá an ITT lonnaithe, ní do mhuintir Chois Fharraige amháin an tIonad seo, dar le Nic an Ultaigh.

"Is do theaghlaigh atá ag tógáil a gclann le Gaeilge, nó ar mian leo a gclann a thógáil trí Ghaeilge, an tIonad seo," a dúirt sí. "Beidh míle fáilte roimh thuismitheoirí as cibé áit a bhfuil siad i gConamara. Tá suim léirithe ag teaghlaigh chomh fada siar le Carna agus Ros Muc san áit cheana féin agus ní chuirfidh muid duine ar bith ó dhoras fad is gurb í an Ghaeilge teanga an teaghlaigh."

Más spéis leatsa leas a bhaint as seirbhísí an ITT buail isteach chucu nó cuir glaoch ar 091 593132 chun tuilleadh eolais a fháil.